

32002L0019

L 108/7

EIROPAS KOPIENU OFICIĀLAIS VĒSTNESIS

24.4.2002.

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES DIREKTĪVA 2002/19/EK

(2002. gada 7. marts)

par piekļuvi elektronisko komunikāciju tīkliem un ar tiem saistītām iekārtām un to savstarpēju savienojumu (piekļuves direktīva)

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Eiropas Kopienas dibināšanas līgumu, un jo īpaši tā 95. pantu,

ņemot vērā Komisijas priekšlikumu ⁽¹⁾,ņemot vērā Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu ⁽²⁾,saskaņā ar Līguma 251. pantā noteikto procedūru ⁽³⁾,

tā kā:

(1) Eiropas Parlamenta un Padomes 2002. gada 7. marta Direktīva 2002/21/EK par kopējiem regulējošiem noteikumiem attiecībā uz elektronisko komunikāciju tīkliem un pakalpojumiem (pamatdirektīva ⁽⁴⁾) nosaka regulējošo noteikumu mērķus, lai iekļautu Kopienas elektronisko komunikāciju tīklus un pakalpojumus, ietverot fiksētos un mobilos telekomunikāciju tīklus, kabeļu televīzijas tīklus, tīklus, ko izmanto virszemes apraidei, satelītītīklus un Interneta tīklus, neatkarīgi no tā, vai tie tiek izmantoti balsij, faksam, datiem vai attēliem. Dalībvalstis minētos tīklus var būt atļāvušas saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2002. gada 7. marta Direktīvu 2002/20/EK par elektronisko komunikāciju tīklu un pakalpojumu atļaušanu (atļauju izsniegšanas direktīva ⁽⁵⁾) vai saskaņā ar iepriekšējiem regulējošiem pasākumiem. Šīs direktīvas noteikumi attiecas uz tiem tīkliem, kurus izmanto publiski pieejamu elektronisko komunikāciju pakalpojumu nodrošināšanai. Šī direktīva iekļauj piekļuves un savstarpējā savienojuma pasākumus starp pakalpojuma sniedzējiem.

Attiecībā uz privātajiem tīkliem šī direktīva neuzliek nekādas pienākumus, izņemot gadījumus, kad, gūstot labumu no piekļuves publiskajiem tīkliem, uz tiem var attiekties dalībvalstu paredzētie nosacījumi.

(2) Tādi pakalpojumi, kā skaņas paketes vai televīzijas apraides piedāvājums pārdošanai, nav iekļauti kopējos regulējošos noteikumos par elektronisko komunikāciju tīkliem un pakalpojumiem.

(3) Terminam "piekļuve" ir plašs nozīmju spektrs, un tāpēc ir precīzi jādefinē, kā šis termins ir izmantots šajā direktīvā, neierobežojot to, kā tas var tikt izmantots citos Kopienas pasākumos. Operatoram var piederēt attiecīgais tīkls vai iekārtas, vai viņš to daļu vai visu var nomāt.

(4) Eiropas Parlamenta un Padomes 1995. gada 24. oktobra Direktīva 95/47/EK par standartu izmantošanu televīzijas signālu pārraidē ⁽⁶⁾ nenoteica nekādas īpašas ciparu televīzijas pārraides sistēmas vai pakalpojumu prasības, un deva iespēju tirgus dalībniekiem uzņemties iniciatīvu un izveidot atbilstošas sistēmas. Ar digitālās video apraides grupas palīdzību Eiropas tirgus dalībnieki ir izveidojuši televīzijas pārraides sistēmu kopumu, ko ir pieņēmuši apraidītāji visā pasaulē. Eiropas Telekomunikāciju standartu institūts (ET-SI) šīs pārraides sistēmas ir standartizējis, un tās ieteikusi Starptautiskā telekomunikāciju savienība (ITU). Attiecībā uz platformāta ciparu televīziju 16:9 aspekta attiecība ir standartformāts platformāta televīzijas pakalpojumiem un programmām un ir ieviesta dalībvalstu tirgū ar Padomes 1993. gada 22. jūlija Lēmumu 93/424/EEK par darbības plānu attīstītu televīzijas pakalpojumu ieviešanai Eiropā ⁽⁷⁾.

(5) Atvērtā konkurences tirgū nevajadzētu būt ierobežojumiem, kas kavē uzņēmumus savā starpā vienoties par piekļuves un savstarpējā savienojuma pasākumiem, jo īpaši par nolīgumiem par pārrobežu sadarbību, saskaņā ar Līguma konkurences noteikumiem. Lai sasniegtu lielāku efektivitāti Viseiropas tirgū ar efektīvāku konkurenci, vairāk izvēles iespējām un konkurētspējīgiem pakalpojumiem

(1) OV C 365 E, 19.12.2000., 215. lpp. un OV C 270 E, 25.9.2001., 161. lpp.

(2) OV C 123, 25.4.2001., 50. lpp.

(3) Eiropas Parlamenta 2001. gada 1. marta atzinums (OV C 277, 1.10.2001., 72. lpp.), Padomes 2001. 17. septembra kopējā nostāja (OV C 337, 30.11.2001., 1. lpp.) un Eiropas Parlamenta 2001. gada 12. decembra lēmums (*Oficiālajā Vēstnesī* vēl nav publicēts). Padomes 2002. gada 14. februāra lēmums.

(4) OV L 108, 24.4.2002., 33. lpp.

(5) OV L 108, 24.4.2002., 21. lpp.

(6) OV L 281, 23.11.1995., 51. lpp.

(7) OV L 196, 5.8.1993., 48. lpp.

- patērētājiem, uzņēmumiem, kas saņem pieprasījumu par piekļuvi vai savstarpējo savienojumu, principā būtu jānoslēdz šādi nolīgumi, pamatojoties uz komerciāliem principiem, un godīgi jāvienojas.
- (6) Tirgos, kur joprojām turpina pastāvēt ļoti atšķirīga spēku sadale sarunās starp uzņēmumiem un kur daži uzņēmumi izmanto citu uzņēmumu nodrošināto infrastruktūru to pakalpojumu sniegšanai, ir lietderīgi izveidot sistēmu, lai nodrošinātu to, ka tirgus darbojas efektīvi. Ja komerciālās sarunas neizdodas, valsts pārvaldes iestādēm būtu jāspēj nodrošināt atbilstīga piekļuve pakalpojumiem un to savstarpējais savienojums, un savietojamība lietotāju interesēs. Jo īpaši tās var nodrošināt pilnīgu pārklājumu, nosakot pienākumus uzņēmumiem, kas kontrolē lietotāju piekļuvi. Piekļuves līdzekļu kontrole var būt saistīta ar īpašumtiesībām vai kontroli pār fizisko saiti ar pakalpojumu lietotāju (vai nu fiksētu, vai mobilo) un/vai spēju mainīt vai atsaukt valsts numuru vai numurus, kas vajadzīgi, lai piekļūtu lietotāja tīkla pieslēguma punktam. Šāds gadījums varētu rasties, ja, piemēram, tīkla operatori būtu nepamatoti jāierobežo lietotāju izvēle pieejai Interneta portāliem un pakalpojumiem.
- (7) Valsts tiesiskie vai administratīvie pasākumi, kas saista noteikumus un nosacījumus piekļuvei vai savstarpējam savienojumam ar tās puses darbībām, kas cenšas iegūt savstarpējo savienojumu, un jo īpaši ar tās investīciju līmeni tīkla infrastruktūrā, un nevis ar nodrošināto savstarpējo savienojumu vai piekļuves pakalpojumiem, var radīt tirgus izkropļojumu un tādēļ var būt nesavietojami ar konkurences noteikumiem.
- (8) Tīkla operatori, kas kontrolē piekļuvi saviem klientiem, to dara, pamatojoties uz vienreizējiem numuriem vai adresēm no publicēto numuru vai adrešu spektra. Citiem tīkla operatoriem jāspēj nodrošināt informācijas plūsmu šiem patērētājiem un tādējādi jāspēj savstarpēji tieši vai netieši citu ar citu savienot. Tāpēc pašreizējās tiesības un pienākumi pārraidīt savstarpēju savienojumu būtu jāsauglabā. Ir arī lietderīgi saglabāt pienākumus, kas agrāk paredzēti Direktīvā 95/47/EK, ar kuru noteikts, ka pilnīgi digitāliem elektronisko komunikāciju tīkliem, kas tiek izmantoti televīzijas pakalpojumu sniegšanai un ir atvērti sabiedrībai, jānodrošina platformāta televīzijas pakalpojumi un programmas tā, lai lietotāji varētu saņemt šādas programmas formātā, kādā tās ir pārraidītas.
- (9) Savstarpēja savietojamība ir ieguvums lietotājiem un svarīgs šo reglamentējošo noteikumu mērķis. Savstarpējās savietojamības veicināšana ir viens no valsts pārvaldes iestāžu mērķiem, kā noteikts minētajos reglamentējošajos noteikumos, kas paredz arī to, ka Komisijai jāpublicē to standartu un/vai specifikāciju saraksts, kas iekļauj pakalpojumu sniegšanu, tehniskās saskarnes un/vai tīkla funkcijas, kā pamatu, lai veicinātu saskaņošanu elektroniskajās komunikācijās. Dalībvalstīm būtu jāveicina publicēto standartu un/vai specifikāciju izmantošana tādā mērā, kas nepieciešams, lai nodrošinātu pakalpojumu savietojamību un uzlabotu lietotāju izvēles brīvību.
- (10) Tikai ar konkurences noteikumiem var nepietikt, lai nodrošinātu kultūras atšķirības un informācijas līdzekļu plurālismu ciparu televīzijas apgabalā. Direktīva 95/47/EK paredz sākotnējos reglamentējošos noteikumus topošajai ciparu televīzijas nozarei, kas jāuztur, tostarp jo īpaši pienākumu nodrošināt ierobežotu piekļuvi ar godīgiem, samērīgiem un nediskriminējošiem noteikumiem, lai pārliecinātos, ka ir pieejams plašs programmu un pakalpojumu spektrs. Tehnoloģijas un tirgus attīstība rada nepieciešamību dalībvalstij tās tirgum vai Komisijai Kopienai regulāri pārskatīt šos pienākumus, jo īpaši, lai noteiktu, vai ir pamats pienākumu paplašināšanai līdz jaunām vārtejām, tādām kā elektroniskie programmu ceļveži un lietojumprogrammu saskarnes, tādā mērā, kas nepieciešams, lai nodrošinātu lietotāju piekļuvi noteiktiem ciparu pārraidīšanas pakalpojumiem. Dalībvalstis var precizēt ciparu pārraidīšanas pakalpojumus, kuriem jānodrošina piekļuve lietotājiem, izmantojot jebkādas normatīvos vai administratīvos līdzekļus, kurus tās uzskata par vajadzīgiem.
- (11) Dalībvalstis var arī atļaut to valsts pārvaldes iestādei pārskatīt pienākumus attiecībā uz ierobežotu piekļuvi ciparu pārraidīšanas pakalpojumiem, lai ar tirgus analīzes palīdzību izvērtētu to, vai atcelt vai grozīt nosacījumus operatoriem, kuriem nav būtiska ietekme attiecīgajā tirgū. Šādi atcelšanai vai grozīšanai nevajadzētu negatīvi ietekmēt lietotāju piekļuvi šādiem pakalpojumiem vai efektīvas konkurences perspektīvas.
- (12) Lai nodrošinātu pašreizējo nolīgumu nepārtrauktību un lai izvairītos no juridiskā vakuuma, ir jānodrošina tas, ka pienākumus attiecībā uz piekļuvi un savstarpējo savienojumu, kas uzlikti saskaņā ar 4., 6., 7., 8., 11., 12. un 14. pantu Eiropas Parlamenta un Padomes 1997. gada 30. jūnija Direktīvā 97/33/EK par savstarpējo savienojumu telekomunikācijās attiecībā uz universālā pakalpojuma un savietojamības nodrošināšanu, piemērojot atvērtā tīkla

nodrošinājuma principus ⁽¹⁾, pienākumus par īpašu piekļuvi, kas uzlikti saskaņā ar 16. pantu Eiropas Parlamenta un Padomes 1998. gada 26. februāra Direktīvā 98/10/EK par atvērtā tīkla nodrošinājuma piemērošanu balss telefonijā un universālo pakalpojumu telekomunikācijās konkurences apstākļos ⁽²⁾, un pienākumus attiecībā uz nomātas līnijas pārraides spējas nodrošināšanu saskaņā ar Padomes 1992. gada 5. jūnija Direktīvu 92/44/EEK par atvērtā tīkla nodrošinājuma piemērošanu nomātām līnijām ⁽³⁾ sākotnēji tiek pārnesti uz jaunajiem reglamentējošajiem noteikumiem, bet ir pakļauti tūlītējam pārskatam, ņemot vērā dominējošos tirgus apstākļus. Šāds pārskats būtu jāveic arī attiecībā uz tām organizācijām, kas iekļautas Eiropas Parlamenta un Padomes 2000. gada 18. decembra Regulā (EK) Nr. 2887/2000 par atsevišķu piekļuvi vietējai sakaru līnijai ⁽⁴⁾.

- (13) Pārskats būtu jāveic, izmantojot tirgus ekonomisko analīzi, kas pamatojas uz konkurences tiesību metodoloģiju. Mērķis ir pakāpeniski samazināt iepriekšējos sektora īpašos noteikumus, attīstoties tirgus konkurencei. Taču procedūrā arī ņem vērā pārejas problēmas tirgū, tādas kā tās, kas saistītas ar starptautisko viesabonēšanu, un jaunu vājo vietu rašanos iespējām tehnoloģijas attīstības rezultātā, kas var radīt nepieciešamību pēc iepriekšējiem noteikumiem, piemēram, platjoslas piekļuves tīklu apgabalos. Šāds gadījums var rasties, ja konkurence attīstās dažādos ātrumos dažādos tirgus segmentos un dažādās dalībvalstīs, un valsts pārvaldes iestādēm būtu jāspēj paredzēt atvieglotus reglamentējošos noteikumus tajos tirgos, kur konkurence sasniedz vēlamos rezultātus. Lai nodrošinātu, ka pret tirgus dalībniekiem līdzīgos apstākļos ir līdzīga attieksme dažādās dalībvalstīs, Komisijai būtu jāspēj nodrošināt saskaņota šīs direktīvas noteikumu piemērošana. Valsts pārvaldes iestādēm un valsts iestādēm, kam uzticēta konkurences tiesību ieviešana, attiecīgos gadījumos būtu jāsašķaņo savas darbības, lai nodrošinātu to, ka tiek piemērots visatbilstīgākais tiesiskās aizsardzības līdzeklis. Kopiena un tās dalībvalstis ir uzņēmušās saistības par telekomunikāciju tīklu savstarpēju savienojumu sakarā ar Pasaules Tirdzniecības Organizācijas nolīgumu par pamata telekomunikācijām, un šīs saistības ir jāievēro.
- (14) Direktīva 97/33/EK noteica pienākumu spektru, kas jāuzliek uzņēmumiem, kuriem ir būtiska ietekme tirgū, proti caurskatāmība, nediskriminācija, atsevišķa grāmatvedība, piekļuve un cenu kontrole, tostarp cenu orientācija. Šis

iespējamo pienākumu spektrs būtu jā saglabā, bet papildus tie būtu jānosaka kā minimālo pienākumu kopums, kuru var piemērot uzņēmumiem, lai izvairītos no regulas noteikumu pārkāpšanas. Izņēmuma kārtā, lai pildītu starptautiskās saistības vai Kopienas tiesības, var būt lietderīgi uzlikt pienākumus visiem tirgus dalībniekiem attiecībā uz piekļuvi vai savstarpēju savienojumu, tāpat kā tas ir pašlaik ierobežotas piekļuves sistēmas gadījumā attiecībā uz ciparu televīzijas pakalpojumiem.

- (15) Īpašā pienākuma uzlikšanai uzņēmumam, kam ir būtiska ietekme tirgū, nav nepieciešama papildu tirgus analīze, bet pamatojums tam, ka attiecīgais pienākums ir lietderīgs un samērīgs attiecībā uz noteiktās problēmas raksturu.
- (16) Piekļuves un savstarpēja savienojuma noteikumu un nosacījumu caurskatāmība, tostarp cenas, paātrina sarunas, palīdz izvairīties no strīdiem un tirgus dalībniekiem sniedz pārlicību, ka pakalpojumi netiek sniegti ar diskriminējošiem noteikumiem. Tehnisko saskarņu atklātums un caurskatāmība var būt jo īpaši svarīga, nodrošinot savietojamību. Ja valsts pārvaldes iestāde uzliek pienākumus padarīt informāciju sabiedrībai pieejamu, tā var arī precizēt veidu, kādā šī informācija ir jādara pieejama, iekļaujot, piemēram, publicēšanas veidu (uz papīra un/vai elektroniski) un to, vai tā ir par brīvu, ņemot vērā attiecīgās informācijas raksturu un nolūku.
- (17) Nediskriminācijas princips nodrošina to, ka uzņēmumi, kam ir būtiska ietekme tirgū, nekropļo konkurenci, jo īpaši, ja tie ir vertikāli integrēti uzņēmumi, kas sniedz pakalpojumus uzņēmumiem, ar kuriem tie konkurē pakārtotos tirgos.
- (18) Atsevišķa grāmatvedība ļauj padarīt redzamus iekšējo cenu pārskaitījumus, un ļauj valsts pārvaldes iestādēm, attiecīgos gadījumos, pārbaudīt atbilstību saistībām par nediskrimināciju. Šajā sakarā Komisija publicēja 1998. gada 8. aprīļa Ieteikumu 98/322/EK par savstarpēju savienojumu liberalizētā telekomunikāciju tirgū (2.daļa — atsevišķa grāmatvedība un izmaksu uzskaitē ⁽⁵⁾).
- (19) Piespiedu piekļuvi tīkla infrastruktūrai var attaisnot kā līdzekli konkurences palielināšanai, bet valsts pārvaldes iestādēm ir jālīdzsvaro infrastruktūras īpašnieka tiesības izmantojot tā infrastruktūru savam labumam un citu pakalpojuma sniedzēju tiesības piekļūt iekārtām, kas ir svarīgas

⁽¹⁾ OV L 199, 26.7.1997., 32. lpp. Direktīvā jaunākie grozījumi izdarīti ar Direktīvu 98/61/EK (OV L 268, 3.10.1998., 37. lpp.).

⁽²⁾ OV L 101, 1.4.1998., 24. lpp.

⁽³⁾ OV L 165, 19.6.1992., 27. lpp. Direktīvā jaunākie grozījumi izdarīti ar Komisijas Lēmumu 98/80/EK (OV L 14, 20.1.1998., 27. lpp.).

⁽⁴⁾ OV L 366, 30.12.2000., 4. lpp.

⁽⁵⁾ OV L 141, 13.5.1998., 6. lpp.

konkurētspējīgu pakalpojumu sniegšanai. Ja operatori ir uzlikti pienākumi, saskaņā ar kuriem jāizpilda pamatotas prasības par piekļuvi tīklu elementiem un ar tiem saistītām iekārtām un to izmantošanu, šādas prasības būtu jānoraida, pamatojoties tikai uz objektīviem kritērijiem, tādēļ kā tehniskās iespējas vai nepieciešamība saglabāt tīkla integritāti. Ja piekļuve ir atteikta, persona, kurai ir atteikts, lietu var iesniegt strīda izšķiršanas procedūrai, kas minēta Direktīvas 2002/21/EK (pamatdirektīva) 20. un 21. pantā. Operatoram ar piespiedu piekļuves saistībām nedrīkst pieprasīt nodrošināt tāda veida piekļuvi, kuru tas nespēj nodrošināt. Valsts pārvaldes iestādes uzliktai piespiedu piekļuvei, kas īstermiņā palielina konkurenci, nevajadzētu samazināt konkurējošo uzņēmumu stimulu investēt alternatīvās iekārtās, kas nodrošinās lielāku konkurenci ilgtermiņā. Komisija ir publicējusi Paziņojumu par konkurences noteikumu piemērošanu piekļuves nolīgumiem telekomunikāciju sektorā ⁽¹⁾, kas risina šos jautājumus. Valsts pārvaldes iestādes piespiedu piekļuves sniedzējiem un/vai saņēmējiem var noteikt tehniskos un darbības nosacījumus saskaņā ar Kopienas tiesībām. Jo īpaši tehnisko standartu noteikšanai būtu jāatbilst Eiropas Parlamenta un Padomes 1998. gada 22. jūnija Direktīvai 98/34/EK, kas nosaka informācijas sniegšanas procedūru tehnisko standartu un noteikumu, kā arī informācijas sabiedrības pakalpojumu noteikumu jomā ⁽²⁾.

(20) Cenu kontrole var būt nepieciešama, ja tirgus analīze attiecīgajā tirgū atklāj neefektīvu konkurenci. Pārvaldes intervence var būt nosacīti vāja, tāda kā pienākums, lai cenas par operatora izvēli ir saprātīgas kā noteikts Direktīvā 97/33/EK, vai spēcīga, tāda kā pienākums, lai cenas ir uz izmaksām orientētas, lai pilnībā attaisnotu šīs cenas, ja konkurence nav pietiekami spēcīga, lai novērstu pārmērīgi augstas cenas. Jo īpaši operatoriem, kuriem ir būtiska ietekme tirgū vajadzētu izvairīties no cenu ierobežojumiem, tā kā atšķirība starp to mazumtirdzniecības cenām un savstarpējā savienojuma cenām, ko tie iekasē no konkurentiem, kas piedāvā līdzīgus mazumtirdzniecības pakalpojumus, nav atbilstīga, lai nodrošinātu ilgstošu konkurenci. Valsts pārvaldes iestādei aprēķinot izmaksas, kas radušās, izveidojot pakalpojumu, kas atļauts saskaņā ar šo direktīvu, ir lietderīgi atļaut gūt saprātīgu peļņu par izmantoto kapitālu, tostarp attiecīgās darbaspēka un celtniecības izmaksas, ar kapitāla vērtību, kas vajadzības gadījumā pielāgota, lai parādītu pašreizējo aktīvu vērtību un darbību efektivitāti. Izmaksu segšanas metodei būtu jābūt atbilstīgai apstākļiem, ņemot vērā nepieciešamību veicināt efektivitāti un ilgstošu konkurenci un palielināt patērētāju labumu.

(21) Ja valsts pārvaldes iestāde uzliek pienākumus ieviest izmaksu uzskaites sistēmu, lai atbalstītu cenu kontroles, tā pati var veikt ikgadēju auditu, lai nodrošinātu atbilstību šai izmaksu uzskaites sistēmai, ar noteikumu, ka tai ir vajadzīgs kvalificētais personāls, vai tā var pieprasīt auditu veikt citai kvalificētai iestādei, neatkarīgi no attiecīgā operatora.

(22) Dalībvalstu publicētā informācija nodrošinās to, ka tirgus dalībnieki un potenciālie tirgus jaunpieņacēji saprot savas tiesības un pienākumus un zina, kur ir atrodamā attiecīgā sīki izklāstīta informācija. Publikācija valsts laikrakstā palīdz ieinteresētajām pusēm citās dalībvalstīs atrast attiecīgo informāciju.

(23) Lai nodrošinātu to, ka Viseiropas elektronisko komunikāciju tirgus ir efektīvs, Komisijai būtu jāpārtrauc un jāpublicē informācija par maksājumiem, kas veicina lietotājiem piedāvāto cenu noteikšanu.

(24) Elektronisko komunikāciju tirgum un ar to saistītās infrastruktūras attīstībai var būt nelabvēlīga ietekme uz vidi un ainavu. Tādēļ dalībvalstīm būtu jāpārtrauc šis process un vajadzības gadījumā jārikojas, lai samazinātu šādu ietekmi, izmantojot atbilstīgus nolīgumus un citus pasākumus ar attiecīgajām iestādēm.

(25) Lai noteiktu Kopienas tiesību pareizu piemērošanu, Komisijai jāzina, kuri uzņēmumi ir izraudzīti kā uzņēmumi, kam ir būtiska ietekme tirgū, un kādus pienākumus valsts pārvaldes iestādes uzlikušas tirgus dalībniekiem. Tāpēc, papildus šīs informācijas publicēšanai valstī, dalībvalstīm šī informācija jānosūta Komisijai. Ja dalībvalstīm informācija jānosūta Komisijai, tā var būt elektroniskā formā, saskaņā ar attiecīgajām autentiskuma noteikšanas procedūrām, par kurām puses ir vienojušās.

⁽¹⁾ OV C 265, 22.8.1998., 2. lpp.

⁽²⁾ OV L 204, 21.7.1998., 37. lpp. Direktīva, kurā grozījumi izdarīti ar Direktīvu 98/48/EK (OV L 217, 5.8.1998., 18. lpp.).

(26) Ņemot vērā tehnoloģijas un tirgus attīstības gaitu, šīs direktīvas ieviešana būtu jāpārskata trīs gados kopš tās

piemērošanas dienas, lai noteiktu, vai tā atbilst saviem mērķiem.

(27) Šīs direktīvas ieviešanai vajadzīgie pasākumi būtu jāpieņem saskaņā ar Padomes 1999. gada 28. jūnija Lēmumu 1999/468/EK, ar ko nosaka Komisijai piešķirto izpildes pilnvaru īstenošanas procedūras ⁽¹⁾.

(28) Tā kā dalībvalstis nevar pienācīgi sasniegt piedāvātās darbības mērķus, proti, izveidot saskaņotus noteikumus elektronisko komunikāciju tīklu un ar tiem saistītu iekārtu piekļuves un savstarpējā savienojuma reglamentēšanai, tāpēc darbības mēroga un ietekmes dēļ labāk tos var sasniegt Kopienas līmenī, un Kопiena var pieņemt pasākumus saskaņā ar Līguma 5. pantā izklāstīto subsidiaritātes principu. Saskaņā ar minētajā pantā noteikto proporcionalitātes principu šī direktīva nepārsniedz to, kas ir vajadzīgs minēto mērķu sasniegšanai,

IR PIEŅĒMUSI ŠO DIREKTĪVU.

I NODAĻA

DARBĪBAS JOMA, MĒRĶIS UN DEFINĪCIJAS

1. pants

Darbības joma un mērķis

1. Saskaņā ar Direktīvā 2002/21/EK (pamatdirektīva) paredzētajiem noteikumiem šī direktīva saskaņo veidu, kādā dalībvalstis reglamentē piekļuvi elektroniskajiem komunikāciju tīkliem un ar tiem saistītām iekārtām, un to savstarpējo savienojumu. Mērķis ir saskaņā ar iekšējā tirgus principiem izveidot reglamentējošus noteikumus tādām attiecībām starp tīklu un pakalpojumu nodrošinātājiem, kas radīs ilgstošu konkurenci, elektronisko komunikāciju pakalpojumu savstarpējo savietojamību un labumu patērētājiem.

2. Ar šo direktīvu izveido tiesības un pienākumus operatoriem un uzņēmumiem, kas vēlas saņemt savstarpēju savienojumu un/vai piekļuvi to tīkliem vai ar tiem saistītām iekārtām. Tā nosaka mērķus valsts pārvaldes iestādēm attiecībā uz piekļuvi un savstarpēju savienojumu, un nosaka procedūras, lai nodrošinātu, ka valsts pārvaldes iestāžu uzliktie pienākumi ir pārskatīti un,

attiecīgos gadījumos, atcelti, tiklīdz vēlamie mērķi ir sasniegti. Šajā direktīvā piekļuve neattiecas uz lietotāju piekļuvi.

2. pants

Definīcijas

Šajā direktīvā piemēro Direktīvas 2002/21/EK (pamatdirektīva) 2. pantā noteiktās definīcijas.

Piemēro arī šādas definīcijas:

- a) "piekļuve" nozīmē iekārtu un/vai pakalpojumu ekskluzīvas vai neekskluzīvas pieejas sniegšanu citam uzņēmumam ar konkrētiem nosacījumiem, lai sniegtu elektronisko komunikāciju pakalpojumus. Tā *inter alia* iekļauj: piekļuvi tīkla elementiem un ar tiem saistītām iekārtām, kas var iekļaut iekārtu savienojumu ar vadiem vai bez (jo īpaši tas iekļauj piekļuvi vietējai sakaru līnijai un iekārtām un pakalpojumiem, kas nepieciešami, lai nodrošinātu pakalpojumus vietējā sakaru līnijā), piekļuvi fiziskai infrastruktūrai, ietverot ēkas, līnijas un stubus; piekļuvi atbilstīgām programmatūras sistēmām, ietverot darbības atbalstsistēmas, piekļuvi numura translācijai vai sistēmām, kas piedāvā līdzīgas iespējas, piekļuvi fiksētajiem un mobilajiem tīkliem, jo īpaši viesabonēšanai, piekļuvi ierobežotas piekļuves sistēmām ciparu televīzijas pakalpojumiem; piekļuvi virtuālā tīkla pakalpojumiem;
- b) "savstarpējs savienojums" ir viena un tā paša vai dažādu uzņēmumu publisko komunikāciju tīklu fizisks un loģisks savienojums, lai ļautu viena uzņēmuma lietotājiem sazināties ar tā paša vai cita uzņēmuma lietotājiem vai piekļūt pakalpojumiem, ko sniedz cits uzņēmums. Pakalpojumus var sniegt iesaistītās puses vai citas puses, kam ir piekļuve tīklam. Savstarpējs savienojums ir īpašs piekļuves veids, kas ieviests starp publiskā tīkla operatoriem;
- c) "operators" nozīmē uzņēmumu, kas nodrošina vai ir pilnvarots nodrošināt publisko komunikāciju tīklu vai ar to saistītu iekārtu;
- d) "platformāta televīzijas pakalpojums" nozīmē televīzijas pakalpojumu, kas pilnībā vai daļēji sastāv no programmām, kas radītas un veidotas tā, lai parādītu pilnā augstumā platekrāna formātā. 16:9 formāts ir standartformāts platformāta televīzijas pakalpojumiem;
- e) "vietējā sakaru līnija" nozīmē fizisku shēmu, kas savieno tīkla pieslēgumpunktu abonenta telpās ar galveno komutatoru vai ekvivalentu iekārtu fiksētā publiskajā telefonu tīklā.

⁽¹⁾ OV L 184, 17.7.1999., 23. lpp.

II NODAĻA

VISPĀRĪGIE NOTEIKUMI

3. pants

Vispārīgie noteikumi piekļuvei un savstarpējam savienojumam

1. Dalībvalstis nodrošina to, ka nepastāv ierobežojumi, kas kavē uzņēmumiem tajā pašā dalībvalstī vai citās dalībvalstīs savstarpēji pārrunāt nolīgumus par tehniskiem vai komerciāliem pasākumiem piekļuvei un/vai savstarpējam savienojumam, saskaņā ar Kopienas tiesībām. Uzņēmumam, kas pieprasa piekļuvi vai savstarpēju savienojumu, nav jābūt pilnvarotam darboties tajā dalībvalstī, kurā ir pieprasīta piekļuve vai savstarpējs savienojums, ja tas nesniedz pakalpojumus vai nepārvalda tīklu šajā dalībvalstī.

2. Neierobežojot 31. pantu Eiropas Parlamenta un Padomes 2002. gada 7. marta Direktīvā 2002/22/EK par universālo pakalpojumu un lietotāju tiesībām attiecībā uz elektronisko komunikāciju tīkliem un pakalpojumiem (vispārējā pakalpojuma direktīva⁽¹⁾), dalībvalstis nesaglabā juridiskus vai administratīvus pasākumus, kas operatoriem, piešķirot piekļuvi vai savstarpēju savienojumu, liek piedāvāt dažādus noteikumus un nosacījumus dažādiem uzņēmumiem par līdzvērtīgiem pakalpojumiem, un/vai uzliek pienākumus, kas nav saistīti ar faktiskajiem piekļuves un savstarpēja savienojuma pakalpojumiem, ko sniedz, neierobežojot nosacījumus, kas paredzēti Direktīvas 2002/20/EK (atļauju izsniegšanas direktīva) pielikumā.

4. pants

Uzņēmumu tiesības un pienākumi

1. Publisko komunikāciju tīklu operatoriem ir tiesības un, ja citi uzņēmumi, kas ir pilnvaroti to darīt, pieprasa, pienākums pārrunāt savstarpējo savienojumu savā starpā, lai nodrošinātu publiski pieejamus elektroniskos komunikāciju pakalpojumus, lai nodrošinātu pakalpojumu sniegšanu un savietojamību visā Kopienā. Operatori piedāvā piekļuvi un savstarpēju savienojumu citiem uzņēmumiem ar noteikumiem un nosacījumiem, kas saskan ar pienākumiem, ko valsts pārvaldes iestāde uzlikusi, ievērojot 5., 6., 7. un 8. pantu.

2. Publiskie elektronisko komunikāciju tīkli, kas izveidoti ciparu televīzijas pakalpojumu sniegšanai, spēj pārraidīt platformāta televīzijas pakalpojumus un programmas. Tīkla operatori, kas saņem un atkārtoti pārraida platformāta televīzijas pakalpojumus vai programmas, saglabā platekrāna formātu.

3. Neskarot Direktīvas 2002/20/EK (atļauju izsniegšanas direktīva) 11. pantu, dalībvalstis pieprasa, lai uzņēmumi, kas saņem informāciju no cita uzņēmuma pirms, pēc vai pārrunu procesa par piekļuves vai savstarpēja savienojuma pasākumiem laikā, izmanto šo informāciju tikai tam nolūkam, kuram tā ir sniegta, un vienmēr ievēro nosūtītās vai uzglabātās informācijas konfidencialitāti. Saņemto informāciju nenodod citām personām, jo īpaši citām struktūrvienībām, meitasuzņēmumiem vai partneriem, kam šāda informācija sniegta konkurences priekšrocības.

5. pants

Valsts pārvaldes iestāžu tiesības un pienākumi attiecībā uz piekļuvi un savstarpēju savienojumu

1. Valsts pārvaldes iestādes, darbojoties saskaņā ar Direktīvas 2002/21/EK (pamatdirektīva) 8. pantā noteiktajiem mērķiem, veicina un, attiecīgos gadījumos, nodrošina, saskaņā ar šīs direktīvas noteikumiem, atbilstīgu piekļuvi pakalpojumiem un to savstarpēju savienojumu, un savietojamību, veicot savus pienākumus, veicinot efektivitāti, ilgstošu konkurenci un sniedzot maksimālu labumu lietotājiem.

Jo īpaši, neskarot pasākumus, kurus var veikt attiecībā uz uzņēmumiem, kam ir būtiska ietekme tirgū, saskaņā ar 8. pantu, valsts pārvaldes iestādes var uzlikt:

- a) līmenī, kas nepieciešams, lai nodrošinātu pilnīgu pārklājumu, pienākumus uzņēmumiem, kas kontrolē piekļuvi lietotājiem, attaisnotos gadījumos ieskaitot pienākumu savstarpēji savienot to tīklus, ja tas jau nav izdarīts;
- b) līmenī, kas nepieciešams, lai nodrošinātu lietotāju pieejamību ciparu radio un televīzijas pārraides pakalpojumiem, ko precizējusi dalībvalsts, pienākumus operatoriem nodrošināt piekļuvi citām iekārtām, kas minētas I pielikuma II daļā, ar godīgiem, samērīgiem un nediskriminējošiem noteikumiem.

2. Valsts pārvaldes iestāde, uzliekot operatoram pienākumus nodrošināt piekļuvi saskaņā ar 12. pantu, var noteikt tehniskos vai darbības nosacījumus, kas šādas piekļuves sniedzējam un/vai saņēmējiem jāievēro, saskaņā ar Kopienas tiesībām, lai nepieciešamības gadījumā nodrošinātu parasto tīkla darbību. Nosacījumos, kas attiecas uz īpašu tehnisko standartu vai specifikāciju ieviešanu, ievēro Direktīvas 2002/21/EK (pamatdirektīva) 17. pantu.

3. Pienākumi un nosacījumi, kas uzlikti saskaņā ar 1. un 2. punktu, ir objektīvi, caurskatāmi, samērīgi un nediskriminējoši, un tos ievieš saskaņā ar procedūrām, kas minētas Direktīvas 2002/21/EK (pamatdirektīva) 6. un 7. pantā.

(¹) OV L 108, 24.4.2002., 51. lpp.

4. Attiecībā uz piekļuvi un savstarpēju savienojumu, dalībvalstis nodrošina to, ka valsts pārvaldes iestāde ir pilnvarota iejaukties pēc savas iniciatīvas — attaisnotos gadījumos vai, nolīguma neesamības gadījumā starp uzņēmumiem — pēc kādas iesaistītās puses pieprasījuma, lai nodrošinātu politikas mērķus, kas minēti Direktīvas 2002/21/EK (pamatdirektīva) 8. pantā, saskaņā ar šīs direktīvas noteikumiem un procedūrām, kas minētas Direktīvas 2002/21/EK (pamatdirektīva) 6., 7., 20. un 21. pantā.

III NODAĻA

OPERATORU PIENĀKUMI UN TIRGUS ANALĪZES PROCEDŪRAS

6. pants

Ierobežotas piekļuves sistēmas un citas iekārtas

1. Dalībvalstis nodrošina to, ka attiecībā uz ierobežotu piekļuvi ciparu televīzijas un radio pakalpojumiem, kas sniegti skatītājiem un klausītājiem Kopienā neatkarīgi no pārraides līdzekļiem, piemēro I pielikuma I daļā minētos nosacījumus.

2. Ņemot vērā tirgus un tehnoloģijas attīstību, I pielikumu var grozīt saskaņā ar 14. panta 3. punktā minēto procedūru.

3. Neatkarīgi no 1. punkta noteikumiem dalībvalstis var ļaut savai valsts pārvaldes iestādei cik vien drīz iespējams pēc šīs direktīvas stāšanās spēkā un pēc tam periodiski pārskatīt nosacījumus, kas piemēroti saskaņā ar šo pantu, veicot tirgus analīzi saskaņā ar Direktīvas 2002/21/EK (pamatdirektīva) 16. panta pirmo daļu, lai noteiktu, vai saglabāt, grozīt vai atcelt piemērotos nosacījumus.

Ja tirgus analīzes rezultātā valsts pārvaldes iestāde atklāj, ka vienam vai vairākiem operatoriem nav būtiska ietekme attiecīgajā tirgū, tā var grozīt vai atcelt nosacījumus attiecībā uz šiem operatoriem, saskaņā ar Direktīvas 2002/21/EK (pamatdirektīva) 6. un 7. pantā minētajām procedūrām, tikai tādā līmenī, ka:

a) lietotāju pieejamība radio un televīzijas pārraidēm, kanāliem un pakalpojumiem, kas precizēti saskaņā ar Direktīvas 2002/22/EK (vispārējā pakalpojuma direktīva) 31. pantu netiktu nelabvēlīgi ietekmēta ar šādu grozīšanu vai atcelšanu, un

b) perspektīvas efektīvai konkurencei tirgos attiecībā uz:

i) mazumtirdzniecības ciparu televīzijas un radio pārraides pakalpojumiem un

ii) ierobežotas piekļuves sistēmām un citām saistītām iekārtām

netiktu nelabvēlīgi ietekmētas ar šādu grozīšanu vai atcelšanu.

Personām, kuras ietekmējusi šāda nosacījumu grozīšana vai atcelšana, nosaka atbilstīgu paziņošanas termiņu.

4. Nosacījumi, kas piemēroti saskaņā ar šo pantu neierobežo dalībvalstu spēju uzlikt pienākumus attiecībā uz elektroniskas programmas rokasgrāmatas un līdzīgu sarakstu, un navigācijas iekārtu sniegšanu.

7. pants

Iepriekšējo pienākumu attiecībā uz piekļuvi un savstarpējo savienojumu pārskats

1. Dalībvalstis saglabā visus pienākumus uzņēmumiem, kas nodrošina publiskus komunikāciju tīklus un/vai pakalpojumus attiecībā uz piekļuvi un savstarpējo savienojumu, kas bija spēkā pirms šīs direktīvas stāšanās spēkā, saskaņā ar Direktīvas 97/33/EK 4., 6., 7., 8., 11., 12. un 14. pantu, Direktīvas 98/10/EK 16. pantu un Direktīvas 92/44/EK 7. un 8. pantu, līdz brīdim, kad šie pienākumi ir pārskatīti un ir izdarīta noteikšana saskaņā ar 3. punktu.

2. Komisija noteiks atbilstīgus tirgus, lai saskaņā ar Direktīvas 2000/21/EK (pamatdirektīva) 15. pantu pieņemtu pienākumus, kas minēti 1. punktā sākotnējā ieteikumā par attiecīgiem produktu un pakalpojumu tirgiem, un lēmumu, ar kuru nosaka vairāku valstu tirgus.

3. Dalībvalstis nodrošina to, ka, cik vien iespējams drīz pēc šīs direktīvas stāšanās spēkā un periodiski pēc tam, valsts pārvaldes iestādes veic tirgus analīzi saskaņā ar Direktīvas 2002/21/EK (pamatdirektīva) 16. pantu, lai noteiktu, vai ir nepieciešams saglabāt, grozīt vai atcelt šos pienākumus. Personām, kuras ietekmējusi šāda pienākumu grozīšana vai atcelšana, nosaka atbilstīgu paziņošanas termiņu.

8. pants

Pienākumu uzlikšana, grozīšana vai atcelšana

1. Dalībvalstis nodrošina to, ka valsts pārvaldes iestādes ir tiesīgas uzlikt pienākumus, kas noteikti 9. līdz 13. pantā.

2. Ja operators saskaņā ar Direktīvas 2002/21/EK (pamatdirektīva) 16. pantu veiktās tirgus analīzes rezultātā ir izraudzīts kā tāds operators, kuram ir būtiska ietekme konkrētā tirgū, valsts

pārvaldes iestādes atbilstīgi uzliek pienākumus, kas minēti šīs direktīvas 9. līdz 13. pantā.

3. Neskarot:

- Regulas 5. panta 1. punkta, 5. panta 2. punkta un 6. panta noteikumus,
- Direktīvas 2002/21/EK (pamatdirektīva) 12. un 13. panta noteikumus, Direktīvas 2002/20/EK (atļauju izsniegšanas direktīva) pielikuma B daļas 7. nosacījumu, kas piemērots saskaņā ar minētās direktīvas 6. panta 1. punktu, Direktīvas 2002/22/EK (vispārējā pakalpojuma direktīva) 27., 28. un 30. pantu, un Eiropas Parlamenta un Padomes 1997. gada 15. decembra Direktīvas 97/66/EK attiecībā uz personu datu apstrādi un privātās dzīves aizsardzību telekomunikāciju sektorā ⁽¹⁾ attiecīgos noteikumus, kas iekļauj pienākumus uzņēmumiem, kas nav izraudzīti kā tādi uzņēmumu, kuriem ir būtiska ietekme tirgū, vai
- nepieciešamību ievērot starptautiskās saistības,

valsts pārvaldes iestādes neuzliek 9. līdz 13. pantā minētos pienākumus operatoriem, kas nav izraudzīti saskaņā ar 2. punktu.

Ārkārtas apstākļos, ja valsts pārvaldes iestāde operatoriem, kuriem ir būtiska ietekme tirgū, gatavojas uzlikt citus pienākumus piekļuvei un savstarpējam savienojumam, nevis šīs direktīvas 9. līdz 13. pantā minētos, tā šo pieprasījumu iesniedz Komisijai. Komisija, darbojoties saskaņā ar 14. panta 2. punktu, pieņem lēmumu ļaut vai liegt valsts pārvaldes iestādei veikt minētos pasākumus.

4. Saskaņā ar šo pantu uzliktie pienākumi ir pamatoti ar noteiktās problēmas raksturu un ir samērīgi un attaisnojami, ņemot vērā mērķus, kas noteikti saskaņā ar Direktīvas 2002/21/EK (pamatdirektīva) 8. pantu. Šādus pienākumus uzliek tikai pēc apspriešanās saskaņā ar minētās direktīvas 6. un 7. pantu.

5. Attiecībā uz 3. punkta pirmās daļas trešo ievilkumu, valsts pārvaldes iestādes paziņo par lēmumiem uzlikt, grozīt vai atcelt pienākumus attiecībā uz tirgus dalībniekiem Komisijai saskaņā ar Direktīvas 2002/21/EK (pamatdirektīva) 7. pantā minēto procedūru.

9. pants

Pārskatāmības pienākums

1. Valsts pārvaldes iestādes saskaņā ar 8. panta noteikumiem var uzlikt pārskatāmības pienākumus attiecībā uz savstarpējo

⁽¹⁾ OV L 24, 30.1.1998., 1. lpp.

savienojumu un/vai piekļuvi, pieprasot operatoriem konkrētu informāciju publiskot, piemēram, grāmatvedības informāciju, tehniskās specifikācijas, tīkla raksturojumu, noteikumus un nosacījumus nodrošināšanai un lietošanai un cenas.

2. Jo īpaši, ja operatoram ir nediskriminācijas pienākums, valsts pārvaldes iestādes var pieprasīt šim operatoram publiskot standartpiedāvājumu, kas ir pietiekami atdalīts, lai nodrošinātu to, ka uzņēmumiem nav jāmaksā par iekārtām, kas nav nepieciešamas pieprasītajam pakalpojumam, sniedzot attiecīgo piedāvājumu aprakstu, to sadalot komponentos atbilstīgi tirgus vajadzībām, un saistītos noteikumus un nosacījumus, tostarp cenas. Valsts pārvaldes iestāde *inter alia* ir spējīga noteikt izmaiņas standartpiedāvājumos, lai īstenotu pienākumus, kas uzlikti saskaņā ar šo direktīvu.

3. Valsts pārvaldes iestādes var noteikt precīzu sniedzamo informāciju, nepieciešamo informācijas līmeni un publicēšanas veidu.

4. Neatkarīgi no 3. punkta, ja operatoram saskaņā ar 12. pantu ir pienākums attiecībā uz atsevišķu piekļuvi vietējai sakaru līnijai ar vitā pāra kabeli, valsts pārvaldes iestādes nodrošina standartpiedāvājuma publicēšanu, kas satur vismaz II pielikumā minētos elementus.

5. Ņemot vērā tirgus un tehnoloģijas attīstību, II pielikumu var grozīt saskaņā ar 14. panta 3. punktā noteikto procedūru.

10. pants

Nediskriminācijas pienākums

1. Valsts pārvaldes iestāde saskaņā ar 8. panta noteikumiem var uzlikt nediskriminācijas pienākumu attiecībā uz savstarpējo savienojumu un/vai piekļuvi.

2. Nediskriminācijas pienākumi jo īpaši nodrošina to, ka operators piemēro līdzvērtīgus nosacījumus līdzīgos apstākļos citiem uzņēmumiem, kas nodrošina līdzvērtīgus pakalpojumus, un sniedz pakalpojumus un informāciju citiem saskaņā ar tiem pašiem nosacījumiem un tādā pašā kvalitātē, kāda ir viņa paša pakalpojumiem vai pakalpojumiem, ko sniedz tā meitasuzņēmumi vai partneri.

11. pants

Atsevišķas grāmatvedības pienākums

1. Valsts pārvaldes iestāde saskaņā ar 8. panta noteikumiem var uzlikt atsevišķas grāmatvedības pienākumus attiecībā uz noteiktām darbībām, kas saistītas ar savstarpējo savienojumu un/vai piekļuvi.

Jo īpaši valsts pārvaldes iestāde var pieprasīt vertikāli integrētiem uzņēmumiem padarīt caurskatāmas tā vairumtirdzniecības cenas un tā vietējās pārdošanas cenas, lai *inter alia* nodrošinātu atbilstību, ja ir nediskriminācijas prasība saskaņā ar 10. pantu, vai, nepieciešamības gadījumā, lai novērstu negodīgas savstarpējās subsīdijas. Valsts pārvaldes iestādes var noteikt izmantojamo formātu un uzskaites metodoloģiju.

2. Neierobežojot Direktīvas 2002/21/EK (pamatdirektīva) 5. pantu, lai veicinātu atbilstības pārbaudi caurskatāmības un nediskriminācijas pienākumiem, valsts pārvaldes iestādēm ir tiesības pieprasīt, lai grāmatvedības dati, ietverot informāciju par ieņēmumiem no trešām personām, tiek sniegti pēc pieprasījuma. Valsts pārvaldes iestādes var publicēt šādu informāciju, kas veicinātu atvērtu konkurences tirgu, ņemot vērā valsts un Kopienas komerciālās konfidencialitātes noteikumus.

12. pants

Pienākumi piekļuvei īpašām tīkla iekārtām un to izmantošanai

1. Valsts pārvaldes iestāde saskaņā ar 8. panta noteikumiem var uzlikt operatoriem pienākumu izpildīt pamatotus piekļuves un izmantošanas pieprasījumus īpašiem tīkla elementiem un ar to saistītām iekārtām *inter alia* situācijās, kad valsts pārvaldes iestāde uzskata, ka piekļuves atteikums vai nepamatoti noteikumi un nosacījumi, kuriem ir līdzīga ietekme, kavēs ilgstoša konkurences tirgus izveidi mazumtirdzniecības līmenī vai nebūs lietotāju interesēs.

Operatoriem *inter alia* var pieprasīt:

- a) piešķirt trešām personām piekļuvi noteiktiem tīkla elementiem un/vai iekārtām, tostarp atsevišķu piekļuvi vietējai sakaru līnijai;
- b) godprātīgi veikt pārrunas ar uzņēmumiem, kas pieprasa piekļuvi;
- c) neatsaukt piekļuvi iekārtām, kas jau piešķirta;
- d) vairumtirdzniecībā nodrošināt noteiktus pakalpojumus mazumtirdzniecībai, ko veic trešās personas;
- e) piešķirt atvērtu piekļuvi tehniskām saskarnēm, protokoliem vai citām galvenajām tehnoloģijām, kas ir nepieciešamas pakalpojumu vai virtuālā tīkla pakalpojumu savietojamībai;

- f) nodrošināt līdzāsatrašanos vai citas iekārtu dalīšanas formas, ietverot līniju, ēku vai stabu dalīšanu;
- g) nodrošināt noteiktus pakalpojumus, kas nepieciešami, lai nodrošinātu pilnīgu pakalpojumu savietojamību lietotājiem, tos iekārtas automatizētiem tīkla pakalpojumiem vai viesabonēšanai mobilajos tīklos;
- h) nodrošināt piekļuvi darbības atbalsta sistēmām vai līdzīgām programmatūras sistēmām, kas nepieciešamas, lai nodrošinātu godīgu konkurenci pakalpojumu nodrošināšanā;
- i) savstarpēji savienot tīklus vai tīklu iekārtas.

Valsts pārvaldes iestādes šiem pienākumiem var pievienot nosacījumus, kas attiecas uz godīgumu, pamatotību un izpildes laiku.

2. Valsts pārvaldes iestādēm nolemjot, vai uzlikt 1. punktā minētos pienākumus, un jo īpaši izvērtējot, vai šādi pienākumi būtu samērīgi ar mērķiem, kas minēti Direktīvas 2002/21/EK (pamatdirektīva) 8. pantā, tās jo īpaši ņem vērā šādus faktorus:

- a) konkurējošo iekārtu izmantošanas vai uzstādīšanas tehnisko un ekonomisko dzīvotspēju, ņemot vērā tirgus attīstības pakāpi, kā arī ņemot vērā attiecīgā savstarpējā savienojuma un piekļuves raksturu un veidu;
- b) piedāvātās piekļuves nodrošināšanas iespējamību attiecībā uz pieejamo jaudu;
- c) iekārtas īpašnieka sākotnējās investīcijas, ņemot vērā attiecīgo risku, veicot investīcijas;
- d) nepieciešamību nodrošināt konkurenci ilgtermiņā;
- e) attiecīgos gadījumos, attiecīgās intelektuālā īpašuma tiesības;
- f) Viseiropas pakalpojumu nodrošināšanu.

13. pants

Cenu kontroles un izmaksu uzskaites pienākumi

1. Valsts pārvaldes iestāde saskaņā ar 8. panta noteikumiem var uzlikt pienākumus attiecībā uz izmaksu segšanu un cenu kontroli, ieskaitot pienākumus par cenu orientāciju uz izmaksām un pienākumus attiecībā uz izmaksu uzskaites sistēmām, lai nodrošinātu savstarpējā savienojuma un/vai piekļuves īpašus veidus, situācijās, kad tirgus analīze parāda, ka efektīvas konkurences trūkums nozīmē to, ka attiecīgais operators var paturēt cenas

pārmērīgi augstā līmenī vai piemērot cenu ierobežojumus, kaitējot lietotājiem. Valsts pārvaldes iestādes ņem vērā investīcijas, ko veicis operators, un ļauj tam gūt samērīgu peļņu no attiecīgā ieguldītā kapitāla, ņemot vērā iesaistītos riskus.

2. Valsts pārvaldes iestādes nodrošina to, ka izmaksu segšanas mehānisms vai cenu metodoloģija, kas ir atļauta, veicina efektivitāti un ilgstošu konkurenci un palielina patērētāju labumu. Šajā sakarā valsts pārvaldes iestādes var arī ņemt vērā cenas, kas ir pieejamas salīdzināmos konkurences tirgos.

3. Ja operatoram ir pienākums attiecībā uz cenu orientāciju uz to izmaksām, attiecīgais operators pierāda, ka cenas veidojas no izmaksām, ieskaitot saprātīgu peļņu par investīcijām. Lai aprēķinātu efektīvas pakalpojumu sniegšanas izmaksas, valsts pārvaldes iestādes var izmantot izmaksu uzskaites metodes neatkarīgi no tām, kuras izmanto uzņēmums. Valsts pārvaldes iestādes var pieprasīt operatoram sniegt savu cenu pilnīgu pamatojumu un vajadzības gadījumā var pieprasīt koriģēt cenas.

4. Valsts pārvaldes iestādes nodrošina to, ka, ja ir atļauta izmaksu uzskaites sistēmas ieviešana, lai atbalstītu cenu kontroles, izmaksu uzskaites sistēmas aprakstu padara publiski pieejamu, parādot vismaz galvenās kategorijas, kurās izmaksas ir sagrupētas, un noteikumus, kurus izmanto izmaksu sadalīšanai. Atbilstību izmaksu uzskaites sistēmai pārbauda kvalificēta neatkarīga iestāde. Deklarāciju par atbilstību publicē ik gadu.

IV NODAĻA

PROCEDŪRAS NOTEIKUMI

14. pants

Komiteja

1. Komisijai palīdz Komunikāciju komiteja, kas izveidota ar Direktīvas 2002/21/EK (pamatdirektīva) 22. pantu.

2. Ja atsaucas uz šo punktu, tad piemēro Lēmuma 1999/468/EK 3. un 7. pantu, ņemot vērā tā 8. panta noteikumus.

3. Ja atsaucas uz šo punktu, tad piemēro Lēmuma 1999/468/EK 5. un 7. pantu, ņemot vērā tā 8. panta noteikumus.

Lēmuma 1999/468/EK 5. panta 6. punktā paredzētais laikposms ir trīs mēneši.

4. Komiteja apstiprina savu reglamentu.

15. pants

Informācijas publicēšana un piekļuve tai

1. Dalībvalstis nodrošina to, ka publicē īpašos pienākumus, kas uzlikti uzņēmumiem saskaņā ar šo direktīvu, un ka nosaka īpašos produktu/pakalpojumu un ģeogrāfiskos tirgus. Tās nodrošina to, ka jaunākā informācija, ar noteikumu, ka informācija nav konfidenciāla un jo īpaši nesatur komercnoslēpumus, ir padarīta publiski pieejama tādā veidā, kas visām ieinteresētajām personām garantē vieglu piekļuvi minētajai informācijai.

2. Dalībvalstis Komisijai nosūta visas šādas publicētās informācijas kopiju. Komisija informāciju padara pieejamu viegli pieejamā veidā un attiecīgi nosūta to Komunikāciju komitejai.

16. pants

Paziņojums

1. Dalībvalstis vēlākais līdz 18. panta 1. punkta otrajā daļā minētās dienas Komisijai paziņo tās valsts pārvaldes iestādes, kas ir atbildīgas par šajā direktīvā minētajiem uzdevumiem.

2. Valsts pārvaldes iestādes Komisijai paziņo to operatoru nosaukumus, kas šajā direktīvā uzskatāmi par operatoriem, kam ir būtiska ietekme tirgū, un pienākumus, kas tiem uzliktas saskaņā ar šo direktīvu. Komisijai nekavējoties paziņo par jebkurām izmaiņām, kas ietekmē pienākumus, kuri uzlikti uzņēmumiem, vai par uzņēmumiem, kas ietekmēti saskaņā ar šīs direktīvas noteikumiem.

17. pants

Pārskatīšanas procedūras

Komisija periodiski pārskata šīs direktīvas darbību un pie pirmās izdevības ne vēlāk kā trīs gadus pēc 18. panta 1. punkta otrajā daļā minētās piemērošanas dienas ziņo Eiropas Parlamentam un Padomei. Šim nolūkam Komisija var no dalībvalstīm pieprasīt informāciju, kuru tās sniedz nekavējoties.

18. pants

Transponēšana

1. Dalībvalstis pieņem un publicē normatīvos un administratīvos aktus, kas vajadzīgi, lai vēlākais līdz 2003. gada 24. jūlijam izpildītu šo direktīvu. Par to tās tūlīt informē Komisiju.

Dalībvalstis piemēro šos pasākumus no 2003. gada 25. jūlija.

Kad dalībvalstis pieņem šos pasākumus, tajos iekļauj atsauci uz šo direktīvu vai šādu atsauci pievieno to oficiālai publikācijai. Dalībvalstis nosaka metodes, kā izdarīt šādas atsauces.

20. pants

Adresāti

2. Dalībvalstis dara Komisijai zināmus tos savus tiesību aktu noteikumus, ko tās pieņem jomā, kuru reglamentē šī direktīva, un jebkurus sekojošus grozījumus minētajos noteikumos.

Šī direktīva ir adresēta dalībvalstīm.

19. pants

Briselē, 2002. gada 7. martā

Stāšanās spēkā

Eiropas Parlamenta vārdā —

Padomes vārdā —

Šī direktīva stājas spēkā dienā, kad to publicē Eiropas Kopienu Oficiālajā Vēstnesī.

priekšsēdētājs

priekšsēdētājs

P. COX

J. C. APARICIO

I PIELIKUMS

NOSACĪJUMI PIEKĻUVEI CIPARU TELEVĪZIJAS UN RADIO PAKALPOJUMIEM, KAS SNIEGTI SKATĪTĀJIEM UN KLAUSĪTĀJIEM KOPIENĀ**I daļa: nosacījumi ierobežotas piekļuves sistēmām, kas piemērojami saskaņā ar 6. panta 1. punktu**

Dalībvalstīm jānodrošina, ka attiecībā uz ierobežotu piekļuvi ciparu televīzijas un radio pakalpojumiem, kas sniegti skatītājiem un klausītājiem Kopienā neatkarīgi no pārraides līdzekļiem, saskaņā ar 6. pantu piemēro šādus nosacījumus:

- a) ierobežotas piekļuves sistēmām, kuras izmanto Kopienas tirgū, jābūt ar nepieciešamo tehnisko iespēju veikt lētu pārbaudi, kas tīkla operatoriem ļauj veikt pilnīgu to pakalpojumu pārbaudi vietējā vai reģionālā līmenī, kuros izmantotas ierobežotas piekļuves sistēmas;
- b) visiem ierobežotas piekļuves pakalpojumu operatoriem, neatkarīgi no pārraides līdzekļiem, kas nodrošina piekļuves pakalpojumus ciparu televīzijas un radio pakalpojumiem un kuru piekļuves pakalpojumu raidorganizācijas ir no tiem atkarīgas, lai pārraidītu pakalpojumus grupai potenciālo skatītāju vai klausītāju:
 - visām raidorganizācijām godīgi, samērīgi un nediskriminējoši saskaņā ar Kopienas konkurences tiesībām ir jāpiedāvā tehniskie pakalpojumi, kas ļauj raidorganizāciju digitāli pārraidītos pakalpojumus saņemt skatītājiem vai klausītājiem, kuriem tas atļauts ar dekoderu palīdzību, kurus pārvalda pakalpojuma operatori, un jāievēro Kopienas konkurences tiesības,
 - jāveic atsevišķa finanšu atskaite attiecībā uz to kā ierobežotas piekļuves operatoru darbībām;
- c) piešķirot licences patērētāju aprīkojuma ražotājiem, rūpnieciskā īpašuma tiesību uz ierobežotas piekļuves produktiem un sistēmām īpašniekiem ir jānodrošina, ka tas tiek darīts ar godīgiem, samērīgiem un nediskriminējošiem noteikumiem. Ņemot vērā tehniskos un komerciālos faktorus, tiesību subjektiem nav jāizvirza licenču piešķiršanai tādi nosacījumi, kas liedz vai kavē šajā pašā produktā iekļaut:
 - kopēju saskarni, kas ļauj veikt savienojumu ar vairākām citām piekļuves sistēmām, vai
 - līdzekļus, kas ir raksturīgi citai piekļuves sistēmai, ar noteikumu, ka licences saņēmējs izpilda attiecīgus un samērīgus nosacījumus, nodrošinot, ciktāl tas attiecas uz licences saņēmēju, ierobežotas piekļuves sistēmas operatoru darbību drošību.

II daļa: citas iekārtas, kurām var piemērot nosacījumus saskaņā ar 5. panta 1. punkta b) apakšpunktu

- a) Piekļuve lietojumprogrammu saskarnēm.
- b) Piekļuve elektroniskiem programmu ceļvežiem.

II PIELIKUMS

MINIMĀLAIS TO PUNKTU SARAKSTS, KO JĀIEKĻAUJ ATSAUCES PIEDĀVĀJUMĀ PAR ATSEVIŠĶU PIEKĻUVI VIETĒJAI SAKARU LĪNIJAI AR VĪTĀ PĀRA KABELI, KURŠ JĀPUBLICĒ PILNVAROTAJIEM OPERATORIEM

Šajā pielikumā piemēro šādas definīcijas:

- a) "vietējā sakaru apakšlīnija" nozīmē daļēju vietējo sakaru līniju, kas savieno tīkla pieslēgumpunktu abonenta telpās ar koncentratorpunktu vai noteiktu piekļuves starppunktu fiksētajā publisko telefonu tīklā;
- b) "atsevišķa piekļuve vietējai sakaru līnijai" nozīmē pilnīgi atsevišķu piekļuvi vietējai sakaru līnijai un daļīgu piekļuvi vietējai sakaru līnijai; tā nav saistīta ar maksājumiem vietējās sakaru līnijas īpašniekam;
- c) "pilnīgi atsevišķa piekļuve vietējai sakaru līnijai" nozīmē saņēmējam nodrošinātu piekļuvi tāda pilnvarota operatora vietējai sakaru līnijai vai vietējai sakaru apakšlīnijai, kas ļauj izmantot pilnu vītā pāra kabeļa frekvenču spektru;
- d) "daļīta piekļuve vietējai sakaru līnijai" nozīmē saņēmējam nodrošinātu piekļuvi tāda pilnvarota operatora vietējai sakaru līnijai vai vietējai sakaru apakšlīnijai, kas ļauj izmantot vītā pāra kabeļa nebalss līnijas frekvenču spektru; pilnvarotais operators turpina izmantot vietējo sakaru līniju, lai nodrošinātu sabiedrībai telefonpakalpojumus.

A. Nosacījumi attiecībā uz atsevišķu piekļuvi vietējai sakaru līnijai

1. Tīkla elementi, kuriem ir piedāvāta piekļuve, kas iekļauj jo īpaši šādus elementus:
 - a) piekļuvi vietējai sakaru līnijai;
 - b) piekļuvi vietējās sakaru līnijas nebalss frekvenču spektram daļītās piekļuves vietējai sakaru līnijai gadījumā;
2. Informācija attiecībā uz fizisko piekļuves vietu ⁽¹⁾ atrašanās vietām, vietējo sakaru līniju pieejamību īpašās piekļuves tīkla daļās;
3. Tehniskie nosacījumi attiecībā uz piekļuvi vietējām sakaru līnijām un uz to izmantošanu, ieskaitot vietējās sakaru līnijai ar vītā pāra kabeli tehnisko raksturojumu;
4. Pasūtīšanas un sniegšanas procedūras, lietošanas ierobežojumi.

B. Līdzāsatrašanās pakalpojumi

1. Informācija par pilnvarotā operatora attiecīgajām vietām ⁽¹⁾.
2. Līdzāsatrašanās iespējas vietās, kas norādītas 1. punktā (ietvetot fizisku līdzāsatrašanos un, attiecīgos gadījumos, distancētu līdzāsatrašanos un virtuālu līdzāsatrašanos).
3. Aprīkojuma raksturojums: ierobežojumi, ja tādi ir, attiecībā uz aprīkojumu, kas var atrasties līdzās.
4. Drošības jautājumi: pasākumi, ko pilnvarotie operatori ievieš, lai nodrošinātu to atrašanās vietu drošību.
5. Konkurējošo operatoru personāla piekļuves nosacījumi.
6. Drošības standarti.
7. Telpas piešķiršanas noteikumi, ja līdzāsatrašanās telpa ir ierobežota.
8. Nosacījumi saņēmējiem, lai pārbaudītu atrašanās vietas, kurās fiziska līdzāsatrašanās ir pieejama, vai vietas, kur līdzāsatrašanās ir atteikta, pamatojoties uz iespēju trūkumu.

⁽¹⁾ Šo informāciju valsts drošības apsvērumu dēļ var darīt pieejamu tikai ieinteresētajām pusēm.

C. Informācijas sistēmas

Nosacījumi piekļuvei pilnvarotā operatora darbības atbalsta sistēmām, informācijas sistēmām vai datubāzēm iepriekšēja pasūtījumu veikšanai, sagatavošanai, pasūtījumiem, uzturēšanas un labošanas pieprasījumiem un rēķinu apmaksai.

D. Piegādes nosacījumi

1. Apstrādes termiņš atbilžu sniegšanai uz pakalpojumu un iekārtu piegādes pieprasījumiem; pakalpojumu līmeņa nolīgumi, kļūmes novēršana, procedūras, lai atjaunotu parasto pakalpojumu un pakalpojumu kvalitātes parametru līmeni.
 2. Standartlīguma noteikumi, attiecīgos gadījumos ieskaitot kompensāciju, kas sniegta par apstrādes termiņa neievērošanu.
 3. Cenas vai cenu aprēķinu formulas par katru iepriekšminēto īpašību, funkciju un iekārtu.
-